

LITURGIJSKI KALENDAR

Kolovoz:

1. Z Utorak. M prošle nedj.
2. B Alfons Ligori.
3. Z Četvrtak. M prošle nedj.
4. B Dominik.
5. B Posveta s. Marije od snijega.
- Blagdan Preobraženja zauzima mjesto nedjelje. Stoga počinje s 1. Večernjom. Od nedjelje nema u bogoslužju ništa.
6. B PREOBRAŽENJE GOSPODNE /2r/.
7. B. Kajetan.
8. B Ivan Vianney.
9. Lj Vigilija s. Lovre. Bogoslužje ove Vigilije traje sve do Povečerja.
10. C LOVRO /2r/.
11. Z Petak. M prošle nedj.
12. B Klara.
13. Z 12. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.
14. Lj VIGILIJA UZNESENJA BDM /2r/.
15. B UZNESENJE BDM /1r/.
16. B JOAKIM /2r/.
17. B Hijacint.
18. B Petak. M prošle nedj.
19. B Ivan Eudes.
20. Z 13. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.
21. B Ivanica Chantal.
22. B BEZGR.SRCE MARIJINO /2r/.
23. B Filip Benicij.
24. C BARTOLOMEJ /2r/.
25. B Ljudevit.
26. B Subota s. Marije. M "Zdravo".
27. Z 14. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.

- 28.B Augustin.
 29.C Glavosjek Ivana Krstitelja.
 30.B Ruža Limska.
 31.B Rajmund.

Rujan:

1. Z Petak. M prošle nedj.
2. B Stjepan kralj.
3. Z 15. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.
4. Z Ponedjeljak. M kao jučer.
5. B Lovro Justiniani, naučitelj. M "In me
dio - Usred Crkve".
6. i 7. Ferijalni dani. M prošlo nedj.
8. B ROĐENJE BDM /2r/.
9. B Subota s. Marije. M "Zdravo".
- 10.Z 16. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.
- 11.Z Ponedjeljak. M kao jučer.
- 12.B Ime Marijino.
- 13.Z Srijeda. M prošle nedj.
- 14.C UZVIŠENJE S. KRIŽA /2r/.
- 15.B 7 ŽALOSTI BDM /2r/.
- 16.C Kornelije i Ciprijan.
- 17.Z 17. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.
- 18.B Josip Kupertinski.
- 19.C Januarij i dr.
- 20.Lj KVATRENA SRIJEDA /2r/.
- 21.C MATEJ /2r/.
- 22.Lj KVATRENI PETAK /2r/.
- 23.Lj KVATRENA SUBOTA /2r/. Na konvencionalnim M i M preko kojih se obavlja ređenje moraju biti sve molitve, čitanja i retci kao u misalu. Na drugim M može se reći samo prva molitva s Flectamus genua i prvo čitanje sa svojim retcima a zatim odmah Dominus vobiscum i Ore-

mus bez Flectamus genua te druga molitva i uspomena s. Lina. Iza toga poslani ca i zavlaka kao u misalu.

24.Z 18. NEDJELJA PO DUHOVIMA /2r/.

25. i 26. Ferijalni dani. M prošle nedj.

27.C Kuzma i Damjan.

28.C Venceslav.

29.B POSVEĆA S. MIHOVILA ARH. /1r/.

30.B Jeronim.

— : —

ČITACCI PITAJU -

UREDNIŠTVO ODGOVARA -

1. - Držim zloporabom što ovdje vjernici traže odrješenjeiza sv. Mise. previše često. Ja se lično držim liturgijskog stila te mislim da je bolje ne držati odrješenje na svaku želju vjernika jer se time uvlači običaj kojeg vjernici malo po malo drže važnijim od Mise. Neki svećenici daju odrješenje za mrtve kad god to zatraže vjernici. Mislim da to nije u liturgijskom stilu.

- Odrješenje iza mrtvačke Mise ne samo da je uvjek dozvoljeno kad god je dozvoljena mrtvačka Misa nego je i skladan za vršetak te Mise. Naprotiv odrješenje iza ostalih Missa koje nisu mrtvačke, makar ono iz razložita razloga bilo i dozvoljeno, kvaru liturgijski stil. O tom je pisao naš sūradnik u 2. broju "Službe Božje": "Nije u liturgijskom stilu da se iza Mise često da

je odrješenje a osobito ne na blagdane I i II reda. Vrlo je neprikladno da katafalk stoji u crkvi čitave dane i tjedne..." /s. 27/. Dapače se može ustvrditi da je nerazložito i prema tome nedozvoljeno držati od rješenje na dane I i II reda /Isp. Palestra del Clero 1961, br. 7, str. 39/. U svakom slučaju treba treba zapriječiti da ne bi vjernici držali odrješenje važnijim od sv. Mise. Ovdje je na mjestu riječ što ju je Sv. Ctac rekao dječacima-pjevačima l. I ove godine: "Ništa se ne smije smatrati važnijim od žrtve sv. Mise!"

2. - Pitanje crkvenog zbora. Budući da je dozvoljeno osnovati zbor pjevača, bilo "mješoviti", bilo samih žena ili djevojaka koji mora imati odgovarajuće mjesto izvan ograde prezbiterija, gdje muškarci neka budu odijeljeni od žena ili djevojaka, da se ponajivo izbjegne svaka neprikladnost /U puta Svetog Zbora obreda o svetoj glazbi i svetoj liturgiji, br. 100/, smiju li sami upravitelji crkava na svoju ruku osnivati ili držati slične glazbene zborove ako mjesni Ordinariji nisu propisali potanke propise o voj stvari, kako je to u istoj točki naređeno?

- O zboru klerika ili svjetovnjaka muškaraca, koji jedini mogu vršiti izravno pravo službeno bogoslužje, određuje br. 99. Upute o svetoj glazbi i svetoj liturgiji:

"Vrlo je poželjno da stolne i barem župske i druge važnije crkve imaju vlastiti i stalni glazbeni "zbor" ili "pjevačku školu" koja bi vršila pravo službeno bogoslužje". U slučaju da nije moguće imati takav zbor Uputa dozvoljava da se osnuje mješoviti: "Gdje se ne može osnovati takav glazbeni zbor, dopušta se da se osnuje zbor vjernika, bilo 'mješoviti', bilo samih žena ili djevojaka" /br.100/. Iz toga je jasno da se, ondje gdje nije moguće imati zbor samih muškaraca, smije osnovati mješoviti zbor, a pogotovu već osnovani zadržati, bez kakve posebne dozvole Ordinarija. Ordinarij mora izdati propis za mješovite zborove u kojem može biti i odredba da se ovakovi zborovi ne osnivaju bez njegove dozvole. Talijanski tumač Upute L. Trimeloni misli da Ordinarij nije dužan već samo da može izdati ovaj propis o mješovitim zborovima: "L'Ordinario del luogo può dare..." /Compendio di Liturgia pratica, Marietti 1959, str. 321/. Međutim u latinskom tekstu je jasno izražena naredba: "Neque omittant locorum Ordinarii, hac de re praecisas edere normas..." /Documenta pontificia ad instaurationem liturgicam spectantia, Romae 1959, str. 98/. Makar da Ordinarij nije izdao nikakav propis, upravitelji su crkava dužni bdjeti da se izbjegne svaka neprikladnost /Isp. Uputa br. 100/.

3. - Čuo sam da smo u pogledu pjevanja kod sv. Mise na životom jeziku dobili neke povlastice. Zanima me konkret

no što sve mi smijemo pjevati na živom jeziku kod sv. Mise po zakonima i povlasticama što su sad na snazi.

- "Vodič za sudjelovanje vjernika u sv. Misi", što su ga izdali naši biskupi na prošlogodišnjoj konferenciji, donosi odredbe i o crkvenom pjevanju i to na temelju općih zakona, naših običaja i povlastica. Evo najznačajnijih odredaba u pogledu upotrebe živog jezika kod pjevane Mise: "Kod pontifika lnih i kod svih svečanih Misa s asistencijom, te kod pjevanih Misa u stolnim, zbornim i sjemenišnim crkvama, zbor pjeva sve na liturgijskom jeziku, samo se na Prikazanje, nakon otpjevanog ili barem recitiranog Ofertorija na liturgijskom jeziku, smije ostati pjevati prigodna skladba na narodnom jeziku po uzakonjenom kod nas običaju... Idealni oblik pjevane Mise jest, kada vjernici i zbor pjevaju na liturg. jeziku /latinski ili staroslavenski/ stalne i promjenljive dijelove Mise... Budući da ovaj način pjevanja na liturgijskom jeziku nije moguće svadje obdržavati, to je Sveti Oficij dao dne

8. IV 1960. našim biskupijama slijedeću povlasticu, koja u doslovnom prijevodu glasi ovako: Uzoriti Oci odlučiše... da se podje li dopuštenje, po kojem će vjernici misniku koji sve pojedine dijelove Mise govori latinski, isto tako latinski i odgovarati, a usto vjernici smiju liturgijske tekstove Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Credo, Sanctus, Benedictus i Agnus Dei pjevati na narodnom jeziku, bilo u doslovnom prijevodu, bilo prema tekstu, koji bar njihov smisao i

zražava. Cvim se pak načinom ne smije pjevati kod pontifikalnih Misa, ni kod svećanih, ni kod konventualnih Misa u stolnim i zbornim crkvama, ni u sjemeništima. Osim toga se ne dopušta, da se promjenljivi dijelovi Mise pjevaju na narodnom jeziku. Prema tome od sada treba još više nastojati, da kod Misa s pjevanjem zaista svi vjernici misniku odgovaraju na liturgijskom jeziku. Samo mu kod pjevanja Evandelja odgovaraju narodnim jezikom... Ove povlastice glede upotrebe narodnog jezika kod pjevane Mise neka se bez posebne dozvole Ordinarija ne primjenjuju u onim biskupijama, gdje je do sada kod pjevane Mise puk/zbor/pjevao liturgijskim jezikom" /Vodič, br.53 55, 56/. Za uvodenje živog jezika ondje gdje ga do sada nije bilo osim dozvole Ordinarija potrebno je pribaviti jedinstven tekst što će ga prirediti Interdiyecezanski liturgijski odbor.

4. - Zanima me da li se još mogu nabaviti liturgijska razmatranja "Moj Misal" i "Moj Brevijar" što ih izdao Liturgijski odbor?

- U vezi s tim kao i svim ostalim izdanjima Interdiyecezanskog liturgijskog odbora izvolite se obratiti na adresu: Vjekoslav Sučić, Rijeka, M. Gorkoga 43.

==== : ===